Buriaad-Mongoliin YNEN

1933 onii Maarta 24 eder

№ 69 (926)

Zakika yne:
Sara byriiin 2 tek. 50 menge
3 sariin 7 tek. 50 m. 6 sariin
5 tek. 12 sariin 30 tek. Dugaar
sezeediin yne 10 menge.

„B-M YNENII“ KOROONII AADRIS:
Верхнеудинск, Центросоюзная, 19.
№№ телефонов; редактора—344, секретаря—323.

olkoosuudaas angiiin daisadiigi kobkocokiko

Socialiis baiguulaltiin tyryyşiin nzaliin gyicedkeliin amzalta kedee azaliin caaşada sovkooz kolkooziin zamaar kegzekees zam ygeigi cekelen zaazai. nal Buriaad oroniiç byke kezalçanii diilenkii kubini kol zdo baina.

Uridiin batraaguudiin, ygeiteiiin niudargaçuudiin melzelgeoroko jabadalni cem usadkaga tedenii ba azalçan tariaaçan caaşadaa erke baidaliin saiza ani imagta kolkooziin jamaraar delmerilesenees bolko bolzoi, Tiime tula, kedee toskon ba mondoki angiiin temceenii gol dkelni kolkoozto şilzebe.

Urida cagta melzeke josonii desen baisan. Yiledberiiin zebsen şiidkekii çanartai yndesen cen menee kolkooziin ezemdegede tula kolkooziin aza akuin as kegzeze tyynii yndesen dee kolkooziin geşyydiin baidaliin sarakani şiidkegdeke josoor kodo nek. Staalinii tabisan kooziigi ken ketelberileneb en asuudal todokon bolood ene.

„Kegzeze ba delgerçe bai san, ulasiin daabariiigi cag bolzortoni dyyrgedeg aza akuin talaar ederees ederte bekizeze baisan keden beleg kolkoozuudiigi bi mede neb. Negee talaas, uıdaki kolkoozuudtai kyrieeleze suu san tedentei adali urgacatai ba tedentei adali erke baidaltai aadla sularan muudaza, butaran sundaran baisan kolkoozuudiigi bi medeneb. ltagaani juube? Şaltagaani l negedeki belegiin kolkoozuudiigi ynekeer bodoto komuniistanar ketelberiledeg kojordoki belegiigi karmaan da namiin bilieedteiç bol ynendee malgainuud ketelberiledeg baisan deerees bolno“. (Staalin).

Bolşoviigoor ketelberilekolkoozuud — kegzene, delene, bekizene; karmaandaa namiin bilieedtei malgainuudiin ketelberilebel kolkoosuud—sularaza, muudaza, butarça, sandarça niudargaçuudiin ermelzeleliigi kan gana geze nek. Staalin zaaza baina.

Kolkoosuudiigi aza akuin talaar bekizyylke keregte zoriuulalgatai nam zasagiin ali bykii jabuulalgiigi şuud bejelyylelge bolşoviigiin kereg, kolkoozuudiigi sularuulka muuduulka emekiryylke, jabadalda taşuur bolko ali bykii jabuulga kolkooziin daisad niudargaçuudiin kereg baikaas bişe,, bişe, kariuu baika ygei boloson yje şuu.

Niudargaçuud Lamnar nojod cagaantanii g.m. uridiin kynyyd ba tedenii neked iime şine yjiigi oilgoson deerees sovkooz kolkoozuudta şurgaza eeriingee temeceliin taagtika kubilgazai.

„Daisan bol kubilasan baidaliigi oilgoson, kedee toskonii şine baiguulaltiin kyce çadal ba ugaa jike kyciigi oilgoson ba enyyniigi oilgood... eeriingee taaktikiigi kubilgasan baina. Kolkoosuudta ceke dobtolon oroko jabadalaas aalikan şimyyri caab ebeçenii joscor kedel merileke jabadalda şilzen orozoi“ (Staalin).

Ene eder tolilogdoqç o manai biçegçiin medeegeer bol Agiin aimagiin Aga Kangiliin somonii „Aavgusta negen“ geze arteeliin baidal mikan deere karuulna. Tus arteelida 11 lama 4 bajaçuud, maliin dulaan baira barilgiin brigadiir lama, mori daagça lama — ede byken ali tukai angiiin karça, etegeediin, kynyyd ene arteeliigi dotoroosoni syidkeze baisaniigi gerçeleze baina. Iime baikadaa tus arteeli bol aza akuin talaar bekizeze kolkooziin ergen geşyydiin baidal saizarana geze kylieeke jabadal celmeg tengriees boroo kylieesendele adali baina.

Ene biçegiin josoor bolbol ede kolkooziin daisad kolkooziin zeeriiigi byrilgeke jabadalda nileed idebkitei şimvvri caab ebeçenii gurimaar jabuulalga kiisen azai. Tedener bol kolkooziin zeeri bol kolkooz azaliin yndesen geze ton zebeer tanisanaas, moriigi ymeki ryylkee sanabal tyvnii yndesiigi gemteegçedele adali, jabuulalga kiisenini ile şuu.

Nileed olon tolgoi malnuud ka ruusa muutai ba kyiten bairatain erkeer bolon ebeçenii şaltagaanaar ykeseniini bol, maliin dulaan baira bariuulka lama brigadiir ba lama kolkoozçod barilgiin brigaadiin geşyydte bişe juun keregtei baisaniigi zigteikeneer ilerkeilene.

„Aavgusta negen arteeliin maliin korolto ba azaliin muudaza baisaniigi ba tere arteeli dotor angiiin karşa itegeediin kynyyd şurgasaniigi medeze baisan aad, deerees şalgalta bolno boizo geze şadariin namiin yyriin darga kylieeze baisan jabadal bol ali tukai tendeki komuniistanuud angiii ser gebçe ygei baisanii gerçe bolon karuulna.

Agiin aimagiin namiin emki bol „Aavguusta negen“ arteeliin dunda şurgaad arteeliin bekizeke baidaliigi syidkeze baisan lama niudargaçuudiin tukai tus kemzee abça arteeliigi angiiin talaar ceber bolgoko ba angiiin daisanii bodo to niuuriigi ileken karuulza namiin emkiin ba ergen temen kolkoozçodiin angiiin seremziigi ergeke josotoi. Agiin aimagiin emki bol eeriingee yndesen azal bolko maliin tel abalgiin ba mal niilyylelgiin kampaaninuudiigi mal azaliin eskeberide tyşeg kyldese tarilgiin kampaaniiigi angiiin seremze deere ergeze jabuulbal 33 onii niuurta tesebleg desen socialiis mal azaliin eskeberiigi amzaltatai gyicedkene.

Ene kereg bol gancakan Agiin aimagta kabaadaka bişe, bişeç rajoonuudiin emkinyyd kolkoozuudiigi angiiin daisadiin şurgacaas ceberlekiigi kereglesen yzyy lel bolno şuu.

„Aavgusta Negen“ arteeliigi syidkegçe lama niudargaçuudiigi prolitaariiin syydiin emene zagsaaka

Nek. Staalinii „Angiiin daisan etegeedyyd bolbol, manai kolkoos sovkoosuudiin kladovçiig, zavkooz, sçetovood geke zergiin albanda şurgan orood korlol kiize baidag“ geze kelesen ene aikabtar ceke todorkoi zaabari manai nam zebleliin ba kolkoosiin emkinyydees angiiin seremziigi ulam deere ergekiigi erine. Kolkoosuudta uran mekeer şurgan orood, tyyniigi dotoroosoni sandargan butargakiin koroto jabuulga kiize bykii angiiin daisad: lamanar, niudargaçuud, uridiin nojod ba tedeenii yre kyykediigi şuud ceberlen kajaza, kolkoosuudiigi aza akui ba emkidkeliin talaar bekizyylke tukai nam ba zaşagiin zaabari togtooliigi azal kereg deere bejelyylen gyicedkekiin telee bolşoviig josoor temeceke josotoi baibaç, zarim nutagiin emkinyyd enyyniigi ugtalan martaza, eesediingee angiiin niyde sokordon, kolkoosdoo kediiç niudargaçuud, kediiç lamanariin şurgan orood syidken korlozo baisaniigi karadag medeg ygei bojuu, zarimdaa medebeç tyynde eris çanga kemzee abça butacokidog ygei, karin tedeniigi ajadan dagaldaza, negedeze, „nairamdaliin“ josoor koiboldon jabadag faagtanuud ali olon baina.

Zişeelebel, Agiin aimagiin Aga-Kangiliin somonii zeblel, namiin yyr, komsomooliin yyr ba byke emkinyydiini angiiin niyden sokor dozo, angiiin daisad niudargaçuud lamanar, uridiin nojodiin kakuulida orosonini ulamaas, tus somonii Zibkeesen nutagiin „Aavgusta negen“ geze kedee azaliin arteelda sereg olon lamanar, niudargaçuudiin yrener şurgan orood, uul arteeliin aza akuigi doroituulan sandargaza, aduusa maliini kuidaza, kogşol zeeriiini koroozo, maşiina zebsegiini ebdeze, talka tariaagiini yrize baisan baina.

Kamagiiu tyryynee şurgan orood koroto syidkelge jabuulza baisan etegeediigi dooro biçebel:

1. Baraadiiin Dugar,—bajan çadaltai, uridiin nojonii kyy, dyyni Agiin daicangiin lama.
2. Bazariin Zamba,—D. Baraadiin kadam, tus arteeliin zeeri yrisen, dyyni lama.
3. Rabdanii Zygdei—lama, arteeliin maliigi koroto sedkeleer kiudasan, menee selpoogiin Kara-Bilçeriiin tasagiin naimaalagça.
4. Rabdanii Nima—Lama, naimaaçi, menee arteeliin zavkooz baina.
5 Batacerenii Baldan—Zamca—bajan kynii kybyyn, eeree naimaaçi, menee arteeliin sçetovood.
6. Bajaskalanii Bataceren—niudargan bajan, jikeken kontrbandiista baisan kyy Baldamzamcatai gaa kamzaza kolkoosiin geşyydte kubaagdaka bes, cai g. m. eerçelze idesen
7. Şagdariin Gepil—Lama, menee modonii darkan baina.
8. Bazariin Zamsaran—Lama Bazariin zambiin dyy, menee Deede-Ydiin Mikanliidiin kedelmeriçen.
9. Erdeniiin Samdan—Lama.
10. Erdeniiin Jişe—Odo—Lama, modonii darkan.
11. Zoltiin Oçor Pyrbe—Lama, modonii darkan, menee barilgiin brigadiir.
12. Rinçenii Sodbo—lama, cag yrgelze daican oçodog, lamanar ba niudargaçuudtai nigta koiboldodog, menee mori karagça
13. Sandanii Dugar—Lama.
14. Legdenii Rabsal—Lama.
15. Çagdariin Zalcab—Lama.

Kamta ene arteelida 11 lamanar 4 bajaçuud, naimaaçan şurgan orood baisan baina. Zygeer ene olon lamanariin ba niudargaçuudiin tus „Aavgusta Negen“ arteeliin togtoson (1929 on) cagaas koişo jabuulza baisan koroto syidkelyydiini ton tobçoor biçeze, enyynees dooşo zagsaabal:

Mal azaliini talaar

1932 onii janvaariiin negende kamta 620 tologoi ykertei baisanaa, menee 33 onii janvaariiin 1-de 580 tologoi yldebe. Enyyn dotoroos ulasiin beledkelde tuşaasanaas gadana alaza ideseni 29 tologoi yker, karuuliin muu deerees ba ebeçen kyrçe ykeseni 67 tologoi kudaldasani 2 tologoi bolno. 1932 onii 1/I de 210 tologoi aduutai baisanaas, menee 33 onii 1/I de, yldeseni 173 tologoi, tyynii 7 tologoigi alaza idee, 23 tologoigi ykyylee, 10 tologoigi çonodo idyylee, 2 tologoi aduugaa amidiigaar ygei bolgoo.

1932 onii 1/I-de kamta 625 tologoi koni jamaatai baisan. Menee 1933 onii 1/I de, 343 tologoi koni jamaatai baina, tyynees kudaldasani 2 tologoi, alaza ideseni 90 tologoi baidaliin muu deerees ba ebeçen kyrçe ykeseni 35 tologoi bolno. Ulasiin beledkelde tuşaasan, malaas gadana, kamta alaza ideseni, 126 tologoi, kudaldasani 4 tologoi, ykyylseni 125 tologoi, çonodo idyylseni 11 tologoi, amidiigaar ygei bolgosoni 2 tologoi, bolko azai.

Byke maluudani dulaan baira ygei kyiten gazarta ebelzyylegdesen, menees ekilze maldaa idyylke ebeseni duusaza baina. Ilangujaa moridiini baidal jike muu. Moridiigi karagça Agiin dacangiin gebşe lama Sodbo Rinçenii gedeg moridoo sainaar ideelyyldeg ygei, cag dooroni usaldag ygei, kaşaaniini şibke şabaasiigi arilgadag ygei deerees kaşaan dotorni morinii torço unakaar şabaasan baika jum. Ene negen talaar, maliin ebese tezeelde jikeken koromzotoi yrigdeltei negee talaas, moridiin amarça bejee teniilgekiin arga ygei baina. Menee yjede tus „Aavgusta 1“ arteeliin byke moridoni turankai muu, enyyn deerees 1932 on dotoroo 23 tolgoi moris ykesen baina. Mori karagça Sodbo Rinçenii gedeg ene ebeliin maliin kool tezeeliin balaansa zokizo, todorkoi noormo fogtooko jabadalda eris zeriçesen baina. Odoo yjede pravleeniin şadarki azalda jabadag morisoo selgyylen unaka jabadal ygei, negele unasan morioo eceel ygeigeer orkidog ygei baina. Nerelegçe Rinçenii gegçe 32 onii syyl bagta ebeçen kyreeb geed, kolkoosoos ideke juma abaad, Agiin dacanda keden olon konog baiza mergel kiize nege lamiinda baisanaa jiresen baina.

Gadana, tus arteel bol ene 1933 onii janvaariiin 1-nii ederees Maartiin 8 nii eder kyrtel kamta 1 temee 1 mori, 17 tolgoi koni jamaa, 21 tolgoi yker dyn kamta 40 tolgoi mal alaza idebe Ene bolbol ynekeeree kolkoosiin maliigi kiudaza duusakiin koroto sedkeleer alaza baisanii zailaşa ygei tula, enyynii tukai Aga-Kangiliin somonii zeblel ba namiin yyriin zyeees jamarç kemzee abtaa ygei, menee kyreçe baisan baina.

Caadtaini, arteeliin geşyydiin emçiin ezemdeliin mal tukai, tus arteeliin pravleeni bolbol, engeregçe 1932 ondo byke geşyydtee 2 yker, 83 koni jamaagi kamtalagdasan malaaraa bucaaza egesen baina. Enyynii barimtani bol „manai kolkoosiin geşyydiin mal baalaltin josoor kamtalagdasan baina“ geze şaltagaalaad bucaaza egebe. Zygeer enyynii ynen uçirni bolbol, tiime olon mal baalaltaar kamtalagdasan uçar ugta ygei baisan ba karin, uul kolkoosdo şurgaad baisan sereg olon lamanariin udaridalgaar kamtalagdasan malaa gederge bucaaka bolgogdoson baina. Geşyydeni emçiingee medeliin maliigi jikeer alaza idebe gebel; koni 123 tolgoi, yker 28 tolgoi. Ongeregçe namar Baraadiiin Dugar gedeg emçiingee 1 ynijee ba 1 koni kojoroo nege mesen alaza idesen ba enemeteçelen keterkei oloor alaza idesen geşyyd olon baina.

Tariaagaa koroto sedkeleer yribe

Ene 1933 onii ebel tariaagaa cokikodoo aikabtar jikeer yrisen baina. Komiisiin şalgaltaar todorosoni: ovioos 33% mekiiinedee orkigdobo, jaarica ba şiniice 20% mekiiinedee orkigdoson baiba. Tus tariaanii mekiiinedee orkigdozo baika y j e d e tariaa cokiko brigaadiin brigadiirni Zambiin Zambal gedeg baisan ba tyynii geeg deze baika yjede arteeliin tyryylegçe, nimiin orologço geşyyn Nima Badmiin gegçe oçozo yzeed tere yriltiigi ileryylze, zemete niuuriini olson ygei, karin „iigeed caaşani oboolzo orkigtii, ilyy kedelmeri gargasanii kereg ygei“ geze zakiralta egeed bucaza jiresen baina. Enyyn tukai tyryylegçe Nima Badmiin gegçees asuukadı „bi kyn bolzo, kyzyyn deeree tarkitaiç bolsoor tariaa cokiko, kadaka, tarika geeçiigi yzeeç ygei, baraagiiniiç karaa ygei kyn geiçeb tiigeed minii karakada sainaarla cokizo baisan janzıtai baidagsan“ geze kariuucadag baiba.

Men Zibkeesende tariaa cokison gazartani soloomon dooro 10 tukai pyyd ovioos kiigeetei baisani oldobo. Ene bol brigadiir Zambal Zıbiin (Zamba Bazariin kybyyn ba Samdan Erdeniiin gegçediin niuusan ovioos baika. Enyynii tukai kemzee abtaa ygei orkigdobo.

Tyynees gadana soloomodo yldesen tariaagiini eşee şa'giza todoruulaa edii, zarim mekiinedee yldesen tariaagiini kyn tyyzc abasan baika juma. Zygeer tere mekiinedee yldesen tariaagi dakin ilgaza abkiigi arteeliin pravleenida 2 konogiin bolzor egçe daalgasan bolboç, menee kyrtel tyynee ılgaza abaa ygei.

Kolkoosiin zeeriiigi yribe, kunzaa aralzaa kiibe

1930 ondo Zamba Bazariin gegçe arteeliin tyryylegçe baikadaa, tus arteeliingaa zeeri kogşoliigi çadaliingaa zergeer yrisen ba eeree ideseni şalgaltiin komiisaar ileryylegdesen bolboç, kemzee menee kyrtele abtaa ygei. Zamba Bazariin gegçiin idesen juumani gekede: 13 tolgoi koni, 24 arisa 470 tekerig mengen ba busa zyilyyd. Bazariin gegçiin edegeer yriltiini byri narinaar todoruulkiigi şalgaltiin komiisiin zygees men komiisiin geşyyn Dugar Baraadiiinda daalgasan azai. Dugar Baraadiiin gegçe tyyniigi şalgakadaa jamarç yndese ygei kereg, tere dutasan arisani alagdasan maliingaa ezende baika josotoi g.z. barimta ygei şaltagaanuudiigi toolozo, eeriingee kadam Zamba Bazariin gegçiigi kolkoosiin zeeri yriee ygei bolgoson baina. Men D. Baraadiiin gegçe nerelegçe Z. Bazariin tyryylegçe baikada tyynii keregiigi eeree kiideg baisan ba kozom şalgakadaaç, imagta „eeriingee kadamiin amiiigi abarakiin zorilgo dooro“ şalgasani ileçe baisan baina. Basa Zamba Bazariin gegçe eeriingee ecegiinde 42 keseg koniini arisa kadagalaza baisanaa 1932 onii iyyle sarada barigdasan baika. Enyynii tukai jamarç kemzee keniiç zygees menee kyrtel abtaa ygei. Men 31 ondo arteeliingaa kamtalsan ykerees nege ynijee alaza idesen baina.

Bazariin Zamba bol 1932 onii zun, 5 keseg azaliin debtereer kolkoosoos juuma abça ideze baiba. Bazariin bol ynendee 3 azaliin debtertei baika josotoi baigaad, kojor keseg azaliin debter ilyy biçeed, tyygeeree 180 azalta ederiin boro bodol, idekeke juuma abça idesen baina. Enyynii tukai pravleeniiin zygees medeze baisan bolboç zorgodoni tabiaad baisan bololtoi.

Gadana, Bazariin Zamba bol, tus arteeliingaa 1930 onii zeeriiin dansa ba bykii keregiini negeç kuudasa ygei boltol, kajaza orkison baina. Menee 1930 oniini zeeri kogşol ba ondooç jumaniini keregiigi şalgaka gekede, kereg dansani baika ygei. Enyyn deerees jaakaç arga ygei bolson baina. Jere Z. Bazariin gegçe eeriingee kyligen Baraadiiin Dugartai kamzaza kolkoosiingoo zeeriigi tasa ideed, syyldeni kamag keregiini ygei kiize usadkaza orkisoni enyygeer barimtalagdaka azai.

Baraadiiin Dugaar bol, ene janvaariiin 28 nii eder tus arteeliingaa praavleeniaas aarca, toso nekesen medyylge egebe. Baraadiiin gegçe ene medyylge ekedee „engeregçe zunii yjede kolkoosdoo baigaa ygeisembe, tiime deerees, eeriingee emçiin nege ynijeegi saaza syy şimiini idekiigi Zamba Bazariin gegçede niidaad oçokodoni, tere yniieegii Bazariin gegçede egee ygei tula, us ynieenees ka josotoi 449 liitr syy, men tyynees builaza garasan 1 torko aarca ba tosiigi nadada egegtii“ geze nekebe. Uçarni bol, Dugar Baraadiinii ynieegi, tus arteeliin pravleeni olzol on bişe, karin D. Baraadiinii kabaatan saazı idesen baika juma. Enyyniigi Dugar eeree medeseer baibaç, zoriuuta komokoirkozo nekeseni tere zerge bolzoi.

Ongeregçe 1932 onii nojaabri sariin tyryyçeer, tere yjede arteeliin tyryylegçe baisan Erdeniiin Gonçog, arteeliin sçetovood Batacerenii Baldan-Zamca, zavkoos Rabdanii Nima gegçed kamtarça tus arteeliingaa 72 kilograam tosiigi Aga-Kangiliin selpoodo tuşaagaad tyyndee 34 keseg kara cai abça, tere caigaa Andrijaanovkiin staanca abaaçaza cai byriin 80 tekerigeer kudaldaza olzo olobo. Men zavkooz Nima Rabdanii gegçiin dyy lama Zygder Rabdanii gegçe arteeliingaa kergesen syygi Kariimiin rajoonii orosuudta kiil byriin 3-3 tekerigeer kudaldadag baisan ba men Z. Rabdanii gegçe arteeliingaa ambaaraas 2 pyyd jaarica kulagalaza kudaldaba (33 onii fivraalida). Ongeregçe fivraalı sarada Z. Rabdanii gegçe nege gunzan yniee alasan ba 32 onii dekaabri sarada Mogoitiin nutagiin lama Mynkyyziin Losol gegçiigi gertee zalaza acaraad nege ja naa-

(Yrgelzeleini 2 daki niuurta)

al azal'igi syidkegçedte kubiskalta kuuliin kemzee abka

ori. Kezengiin somon bol mal daa syrkee salgaraar kandaza g tooto koroltiigi uçaruulsa ini cokom barimtanuudaar sogon sorbilzolbol:

aragdaza baigaa 32 onii 1/I-de oosuudani 5277 maltai emçe 1634 maltai kamta 6911 maltai aad orşo bolosoniin kolkoosuud mal, emçeten 441 kamta 1886 bolno, odoo kolkoosuud emçeten 2075 kamta 8797 al baika josotoi aad kolkoota 4294. emçetende 1018. ta 5312 maltai baina.

yynees karakada kolkoosuud , emçeten 49% byke somon roo 42 % tolgoi koroolto kii baika jum. Olonoos onco eer koroogçod gebei „Azalça nge“ arteel 54%, „Bliyykerin“ mzete kolkoos 45% koroozoi. aluudani dulaan bairaar kanaa edii. Nirai maliini baika maliin tereke ger ba kormuuşkanuudiigi oloniigi barika tesebtei aad gyiced byteegdeedyi maliin kooliini araikan 68% ni eesediin garta baiza sereg ebesenii keregseltei aad argiigi ertenees bideresen ygei eeree bytekiigi kylieeze suuna, karin „Staalinii“ neremzete komuuna 50-60 bukal ebese casan dooro martagdasan baina.

Somon dotoroo 28 mal azaliin ketiin brigaada 63 kyntei togtoogdoson bolboç brigaadiin kyçe zergiigi taaruulsan ygei uçaruud baidag zişee abkada „Blyyker“ arteeliin 5 brigaada 6 kyn 630 mal karaza baina, nege kyndeni 105 mal kyrteke juma.

Nam komsomooliin geşyydeni 75% mal azal deere tabika gesen namiin moziin ba aimagiin koroonii togtooliigi dyyrgesen ygei namiin geşyydiin 40% komsomooliin 16% mal karaza baina.

Kezingede şuud sanalaa tabiza burtaguudiigi buta cokiza mal azalaa socialis çanar deere bekizyylajaa. Ynenii brigaadanar RZ. Bimbiin, Bazar Erdeniiin D.-n. Oçoriin, D. Dambii

Koroto sedkeltiigi kobkocokiko

Deede-Yde, Dabaatiin somonii „Arbizal“ arteelda angiiin daisan bolko Rençin Sundiin gegçe şurgan orood baina gebel. Tariaa beledkel ba ebese beledkelde esergyy nomlol geşyydiin dunda jabuulsan baikaas gadana 32 onii kabariin yjede kolkoosiin nege anzasa moritoigoor ygei bolbo geze keeriin cagaan talada orkisoni men kolkoosiin geşyyn olozo asarasan baika juma, iime kolkoosiin zeeriiigi koroto sedkeleer korolokiigi kysegçe Sundiin gegçiigi darui kolkoosoos ceberleke.

Ynenii gabşagai V.B.

ZOBLOLTO ULAS DOTOR

SSR-iin Osoaviakiimiin derbedygeer pleenym neegdebe

oskvaa, 22 (T). Maarta 20-nii SSSR-iin Osoaviakiimiin derygeer pleenym neegdebe. Osokiimiin Teb zebleliin tyryye nek. Eideman gegçe bol tus nymiigi neeke zuuraa temdegn: zil byriiin kabariin cag gancakanç kabariin bolşoviig giin kedelmeri ergeneer jaagdadagaaraa tusagaar ondoo , men imperaliistanuudiin zy intervence kiike ajuul kabacagta bişe cagaas ulam ilyy tokiooldodogooroo ondoo baina.

Bidener bolbol 1933 onii kabariigi SSSR-iin cronoo kamagaalkii çadabari medeeze jikeeken bekizyylegdeseneer ugtaza bainamdi. Manai ulaan ceregiigi teeknikiin talaar şinezyylegdesen kamagaalaliin zebsegeer zebsegzyylegdeke probleeme şiidkegdebe.

Osoaviakiim bolboi milijoon niitiigi elsyylen zagsaadag emki baisanç ba baizaç baina. Manai kiliin sakiuul deere aldar gabijaa tegelder ba magtuulan saikaşaagdadag gancakanç ulaan aarmi zagsaza baina bişe, men Osoaviakiimiin zergede emkidkegdesen olon milijoon kedelmeriçed niite zagsaza baina geze bidener soveed zasagiin emene keledeg bide.

Osoaviakiimiin oobşostviin doodo şatiin yje salbariiigi bekizyylke tukai ba men tyynçelen kedee toskondaki osoaviakiimiin yyriin kedelmeri tukai iledkelteigeer oobşostviin tyryylegçiin orologço nek Beloockii gedeg cokoibo.

makadeemiiin seessiees nek. Staalinda ilgesen bajariin biçeg

oskvaa, 23 (T). Komuniis akamiiin seessi kural bolzo maarta do dyyrebe. Tus seessi kural ol nek, Staalinda bajariin biilgeze, tyyn dotoroo kelseni: Leeninçelen udaridasan udaga dooro jabaza nam ba koiis internaconaal bolbol namiiLeeninii zeb zamaas kelberyylgesen kubiskaliin esergyy trozmiigi kiaa cokibo, kapitaliisda deterkeizesen baruunii kelliigi butacokibo, nam bolbol yniiç“ ba baruuniiç oportuniigi nugaçatala cokizo, Maarksiism-Leeniniismiigi ali bolkoor kazagairuulagçadtai ebseşegyi temecen ergelzelseer baina,

Çi bolbol Maarksiin dialegtika egeel ortoşogyi keremyydiigi abkii arga bolşoviiguudta olgodogiini ali olon zişeenyydeer karuulaaça. Prolitaariiin digtatuura tukai, leeninii strateege ba taagtig tukai surgaaluud, kapitaliismiin zigdegyi kegzedeg tukai, socialiismiigi nege ulas dotoroo baiguulka tukai yndesetenii kolooniiin asuudal tukai namiin surgaaluud bolbol çinii kedelmerinyyd dotor şine deede şatadaa kyrgegdebe. Çi bolbol marksizam, leeniniizmiigi kegzyylen şine yje baidalda şine joso gurlmuudiigi olgozo tereç manai ilalta amzaltin tuguud bolbo. Bidener bol çinii zaabarinuudiigi dagan jabaza şinzelkii ukaanii kedelmeri praagtikiin eriltees geegden yrgelzelze bykiigi zailuulka ba şinzelkii ukaanii kedelmeriiigi socialiis baiguulaltiin bolon delekeidekinii komuniismiin telee tenceke temeceliin aguu jike zorilgonuudiin eriltiin josoor tabika keregte byke kyçee gargakabdi.“

„Aavgusta Negen“ arteeliigi syidkegçe lama niudargaçuudiigi prolitaariiin syydiin emene zagsaaka

(Ekin niuuriin yrgelzelel)

gaa alaza eeriingee samaganda sin tabiuulba.

Zygder· Rabdanii gegçe 1932 ondo arteeliin tyryylegçe baikadaa 32 tolgoi jamaa abaad ambaarta kadagalaad baisanaa barigdaza tyrmede oroson baika.

Tiin Baldan-Zamca Batacerenii gegçe ynekeeree naimaaça, bajan kynii kybyyn, menee ene arteelda sçetovood baikadaa kamag juumiigi cem gancaraa medekiin telee temecedeg ba bygediigi zakiraad suukiin koinoos çarmaiza baisan, men 1931 ondo ene kolkoosos ceberleddesen bolboç, dakin gederge şurgan oroson baina. Edener, Rabdantan Baraadiintan ba Batacerenien bol, kolkoosiin zeerieer naimaa kiike ba tyyniigi yrize duusakiin jabuulgiigi nileen çadabaritaigaar jabuulza, arteeliin tyryy Nima Badmiin gegçiigi neleendee oruulan medeldee abaad zaraza baidag baina. Men edenii udarldagaar 20 tukai ceentnir kartooşka kyiten gazarta bailgaza kelşyylze kereg ygei bolgobo. Enyyn deerees kartooşko tarika yrise ygei bolood baina.

Kamag juumani ezegyi.

„Avgusta 1“ apteeliin kabarlin tarilgada jamaraar beledkeze baisaniini yzekede zigşyyritei buzagai. Kamag maşiina zebsegeni ezegyi, menee kyrtel negeç plyyg zasagdaa ygei, negeç boronoi zasagdaa ygei. Yrise iini tariaa Zibkeesen geze gazarta nege ailiin gazaaki ambaarta ezegyi kebtedeg tyyndee karuu tabiaa ygel, ebel karuul tabikaar kelceze nege kyniigi bailgasahl, tyynii sçetovood BZ Batacerenii gegçe boliuulsan baina.

Arteeliin tyryylegçe N. Badmiin gegçe „bidener jaabaç seejelkeer tariaa tarika ygeibdi, tereç jamarç tusa ygei, garaar tarisanaas kolo muu urgadag juuma gelcene“ geze aimagaas jiresen itegemzelende keleze egebe. Ene bolbol ynekeeree niudargaçuudiin jabuulga men azal. Menee tarilgada jabaka mori unaagaa amaruulza ideelyylkilgi ilgasan bolboç, tyynee josotoi sainaar bailgana ygei. Tarilgiin brigaad ilgagdaa ygei.

Byke maşiina zebsegeeni ton ezegyi baidag ba koroto sedkeleer ebdeze duusasan uçarmolotiilkoo kazagaigaar todkozo ebdeed, menee tere molotiilkiingoo şistarnaanuudiigi salgaza abaad, tyygeeree morin teerem kiize baina. Kamag juumandaa kair gam ygeigeer kandaza, tes bica cokizo orkiko g. m. buzagai baidaluud zakaasaa yzegdene.

Maarta sariin tyryyçeer tus arteeliin pravleeni somoniigoo zeblelde tarilgiin beledkel tukai medee ekedee „kamag maşiina abaad seg ba bişeç zyilnyyd manai byrin zasagdaad belen baina“ geze ton kuclaar medee egesenl barigdaba. Enyygeeree bol kabariin tarilgiigi tasalduulkiin koroto kedelmeri jabuulza baisani ile bolno. Ongeregçe zunii yjede 3 keseg syynii maşiina kudaidaza abaad tyynee eblyylel ygei, bykeli zundaa azal ygeigeer engergeed menee tereni gazaa ambaariin eberte ketlene.

Jerenkii deeree tus arteeliin bykli maşiina zebseg ba morinii komuud tonog ezegyi, tuiliin calagar yrize duusakiin batdalaar keregledegdeg baina.

Yrgelziin brigaada ba olzo kubaari

Kamag azal kedelmeriee brigaadiin meetedeer jabuuldag ygei, menee kyrtel 1933 onii yiledberiin teseb zokioogdoo ygei, bykeli ziliini yiledberiin yrgelziin brigaad emkidkegdee ygei enyyn tukai jamarç beledkeliin kedelmeri jabuulagdaa ygei şakuu baina. Yiledberiin teseb zokiooko tukai Baraadiin Dugarta daalgagdasan baika bolboç menee kyrtel juuma kiigdee ygei. Jere duratai kyn azalda jabaka dura ygei kyn jaba ka ygei g. m. zigşyyritei baidaluud ton olon baina.

Olzo kubaariiini taliigi abça yzebel, 1931 oniigoo olzo kubaariigi imagta makaar kubaaza, 1 azalta ederiin 6 kiilo makan kyrtesen baika tula ail byriin 2-3 tolgoi yker alaza egesen baina. Tyygeeree bol malliinaa too tologoi korooko jabadaliigi jikeken kurdadkaza egesen baina.

1932 onii olzo urgaciigi zebeer kubaaka jabadaliigi toiruulan olon kolkoosçonoo eisyyize, niite nebterelgiin kedelmeriigi jabuulaa ygei, enyyn deerees geşyydiin dunda eldebiin yge garadag baina. 1932 oniini byke olzo 62499 tek. 12 mengen, tyynees ziliin gargaza 39770 tek. 12 menge gargaad caadteini azalta edertee kubaagdakaar yldeseni 22729 tekerig bolno. Byke ziliin azalta eder 18732, pravleeniiin dansada 13 udaarniguud baika geze biçeetei baikada, tyyniigi azal kereg deere şalgan yzekede, zarim udaarnigudai 179 azalta edertei baidag jere gabşagaiçalalgiin tukai bodoio kedelmeri jabuulsan ygei imagta kooson caarsaar 10 gari udaarnigtai bolson ba ynekeeree udaarniguudiigaaç ujalga ba azaliini gyicedkeliigi şalgaza yzedeg ygei, engeregçe zuunii ebesekuriaalgiin kedelmeride erçemtei jabasan kyn baigaad, menee azalda jabadag ygeiç bol udaarnig neretei baina. Nege azalta ederni 1 tek. 21 mengete bolbo, jaarica 336 graam, toso 6 graam, aarca 75 graam kyitebe.

Olzo urgaciin kubaariiin eceste 9 ail eride oroson baina. (Baraadiin Bazar 66 tek. 4 mengen ba bişe keden kynyyd).

Menee kyrtel geşyydteigee eces len toocoo edii, jerdee 2-3 kyntei toocoo kiisen baina.

Gegeereliin kedelmeri tasaldaa

Geşyydiingee dunda yseg biçeg medeke ygeigi usadkaka kedelmeri tasaldaba. 1932 onii ebesekuriaalgiin kampaaniiin tyryyçees menee kyrtel kotoniini surguuliin keçeel jabuulagdana ygei, likvidaator Baldanii gegçe azal kiigee ygei, baisan aad, azalta eder tasaldal ygei abça baisan baina. Men engeregçe zilde kotiin surguulida jabaza juma unşaza biçeze çadaka bolson kynyydeni menee bolkodo tyynee martaad nereeç tanika ygei bolson uçar baina. Uul tasalduuliin tukai arteeliin pravleeni ba komsomooliin yyriin zygees men tyynçelen somoniii zeblel, namiin yyriin zygees kemzee abaa ygei, manai ketelberi egee ygei ene kyrgezel.

Aga-Kangiliin ekin şatiin surguulida baidag bagaçuud tuiliin buzagai eneçen baidalda baina. Tus surguulida surça bykii 20 garan bagaçuudani ideke juumaar aikabtar dutamag, arteeliin zygees sanaala tabidag ygei, jere ideke juma ekedee çoniin seje egedeg baina. Men suragçadiini kamtiin baira kyiten, arteelio tyliee buulgaza egedeg ygei, beese korkoidoo bariuulsan, zarim suragçadani camca emede ygei g. m. baina.

Geşyydiin dunda gegeerel bolbosoroliin kedelmeri jabuuldag ygei, buzar burtag baidaltai temeceke tukai juuç kiigdesen ygei, geşyydiin dundaki arig ceberiin baidal jaaka arga ygei muukai baina.

Barilgiin çanar abaşa ygei muu

Ene arteeliin byke maluudani dulaan baira ygei ebelzebe. Menee ykeriin dulaan baira negiigi bariza baina, tere barilgiini brigadiir Oçor Pyrbe zoltiin geze lama basa darkaçuulani gekede: Şagdariin gepil-lama, Erdeniiin Jişe Odo lama, brigadiirani eeree lama iime zon baina. Bariza baisan barilgiini çanariigi yzekede ton muu, çangakan salkinda buta unamaar, jikeken salan, keregseemze ygei, kariuucalga ygei, gar oçokiico kiize baisan baina.

Jere menee maliini baigaaç daliiniç bariigas ton mnu zarim taladaa kuçalga ygei ba salki şuurga kalkalkiin arga ygei juma kiisen tula, enyynees ulam keden olon tologoi malni ykesen baina

Tiin „Aavgusta Negen“ arteeliigi syidken korlozo baisan been sereg lamanar, niudargaçuudiigi prolitaariin kereggiigi tobçolon biçekede ene tedii bolno.

Ene angiin daisad lamanar bolbol eesediingee koorondo kojor beleg bolood, eldebiin koroto jabuulga kiize baisan tere kojoriin nege belegiini udaridagça Baraadiin Dugar, negee belegiini udaridagça Rabdanii Zygder, Batacerenii Balma-zamca kojor bolno. Rabdanii Zygder ba Batacerenii Baldan-zamsa kojor bol, manai bolşoviigiin sonin biçeg „Buriaadmongolin YNEN“ ba aimagiin „Kamtiin Azalça“ soninuudiin kedee biçegçediin zergede şurgan orood, biçegçediin brigaad emkidkesen bolzo, tyygeeree bol „aikabtar jike zon“ bolzo, amitaniigi karaaka albadaka, „bi kedee biçegçe“ geiçeb g. m. Kuuli busa keterkei jabadaluudiigi erkilze baisan baina.

Caaşani uul buzagai keregiigi ileryylen, angiin daisadiigi ceberlen kajaka tukai, aimagiin ba nutagiin emkinyydees jamar kemzee abça baisaniini dooro biçekede.

Aimagiin gomodoliin tobçoogi erkilegçe Z. Menkiin niudargaçuudiigi ajadan dagaba

Tus arteeliin koroto keregiigi ileryylze, tyynde şurgan orood syidkeze baisan D. Baraadiiin ba Rabdantani belegiigi butacokizo, arteeliin kedelmeriigi bolşoviig zamda oruulan tabikiin tula Aimagiin KGJ-iin dergedeki gomodoliin tobçoonii erkilegçe Zambal Menkiin ba Aga-Kangiliin somonii zebleliin tyryylegçe Kaidab Sandiin bolon Namiin yyriin naidalgata B,N. Cedenii gegçed zoriuuta oçood, jamarç bodoto kemzee abal ygei, nege cuglaa kiize „taanar enyynees koiso iigeze baikaa boligtii, iigeed ebtee orogtii“ geze keleed bucaza jirebe. Enyyniigi baicaakada, n.n. Menkiin, Sandiin. Cedenii gegçed bolbol uul kolkoosiigi syidkeze baisan lama niudargaçuudta bolşoviig josonii çanga cokico egçe çadasan ygei, karin tedeniigi ajadan dagaldaza, angiin daisadiigi eblyylze, ulam kyçiini jikedkeze egeed jiresen bolno. Uçar enyynii tukai nek. Menkiin gegçees asuukada „jere bi bol, zygle tedenii zeekelgiini kalmaza yzeed jireke geze oçoson ba tere Baraadiin Dugarta çangaar kyikiigee tybegşegeeed jiresen bainab“ geze kelene. Nek. Menkiin geçe BK (b) Namiin zinkeni geşyyn ba aimagiin KK-iin inspegter baigaad, angiin daisanaas aiza, tybegşeeze jabakadaa, imagta tede daisadiingaa kakuulida orozo, tedeni koroto keregiigi şuud ajadan dagaza baisaini kenees ch medeke ygei baina. Men enyynçelen BK (b) Namiin geşyyd Sandiin ba Cedenii gegçed basala angiin daisanii kakuulida orolcosoni damzag ygei bolno.

Uçar enyyn deerees Aga-Kangiliin somonii Namiin yyriin ba zeblel niitiin emkinyyd, eeseediingee ajiliin seremziigi martaza, ynekeeree angiin sokorlig buzagai oportunizma yzeliigi azal kereg deeree gargaza baisani zailaşa ygei ilerne.

Manai kolkoozno kedelmeridagça nek. Stalinii kedeede jabuulka kedelmeri tukai BK (b) Namiin TK ba TKK-iin janvaari sariin kamtarsan pleenym deere kelesen ygees nege zyil tataza yzebel.

„Odoo yjiin zorilgo bolbol, kolkoosuudiigi emkidkeliin talaar bekizyylke, tendees korolol kiigçe etegeedigi ceberlen kajaka, kolkoosuudta ynekeeree bolşoviigiin şalgarasan kaadriigi tyyberilen abka, kolkoosuudiigi josotoi bolşoviigiin kolkoos bolgoko“ (I. Staalin).

Nek. Staalinii ene zaabari bolbol menee yjde kolkoosuudiigi bolşoviigiin zamaar bekizyylke, tyynde şurgaad korlol kiize baidag angiin daisan etegeediigi karkin gam ygei butacokiz ceberleze kajaka jabadaliin daiçalakiin programma bolko josotoi.

Tiin „Aavgusta Negen“ arteeliigi korolon syidkeze baisan lama niudargaçuudiigi proliitaariin syydiin emene zagsaaza, kuuli caaziin deede kemzeede kabaaduulka josotoi ba men tere lama niudargaçuudiigi ajadan dagaldagad Menkiin, Sandiin, Cedenii Biziagiin ba busadta nam-komsomooliin şataar katuu kemzee erke bişe abka josotoi.

N. Cebegiin

Suragçadiin baira ba idee kooliin emkidkegdee ygei baikani, surguuliinuudiin kedelmeriigi tasalduulka zanalta bolzo b[...]

Deede Kyrbiin kaliininii neremzete arteeli suraza bai[...] kyykediingee telee oroldono ygel

Kori. Deede-Kyrbiin somonii Kaliininii neremzete arteeliin tyryy Zambaliin gegçe sojol gegeereliin kedelmeriigi ogto keregseedeg, toodog ygei. Tus arteeliin 13 kyykedeni Mogoin ekin şatiin surguulida suraza baidag. Ede kyykediin baisan bairani maşa kyiten, tyliee ygei deerees, kyy ked bolbol seniiin cagta kyldeke tuilda kyreze konoko ziseetei baina. Gadana arteeli bol tus surguuliigi erkilegçe nek. Gonşogzab Jampiliin gegçiigi idee kooliin noormoor kangaka josotoi baisan aad, surgagçiin abka josotoi noormiigi ton dutamagaar ba ton adag çanartai juma egedeg baina. Arteeliin tyryylegçe Zambaliin gegçe bolbol Mogoin ekin şatiin surguulida suraza baisan ky[...] baira baidaliigi saizaruulki[...] sanalaa ogto tabidag ygei.[...] liin kedelmeriigi tooko[...] oportuniis josoor kandagç[...] baliinda kemzee abça, surag[...] baidaliigi saizaruulkiin t[...] monii zeblel sanaagaa tabi[...]

„Ynenii“ g[...]

Suragçadaa idee kooloor kangaka arga ygei uu?

Deede-Ydiin aimagiin Dabaatiin somonii ekin şatiin surguuli kaag dakiin tuilda kyrebe. Şaltagaani juub gekede, nutagiin kamtiin azaluud bol bide surgagçanar ba suragçadta idee kool eke arga ygeibdi geed, suragçad ba eeseediingee suraza baigaa kyykediigi idee kooloor kangaka ygei. Tus surguuliiin suragçadani idee kool ygei deerees busa surguulinuudta oçobo. Aimagiin gegeereliin tasag ba nutagiin namiin yyr bolon somonii zeblel surguuliin iime baidaliigi ogto ankaraka ygei. Suragçad ba suragçadiin aza a[...] liin keregiigi keregseel y[...] san gemteniigi kesezez, [...] liin kedelmeriigi zasab[...] kemzee abka zailaşa ygei.

Jirbaanoviin ekin surguuliin kyykediin baidaliigi darui saizaruulka

Kori. Jirbaanoviin somonii ekin şatiin taban ziliin surguuliin suragçadiin baira baidalani tuiliin jaduu baina.

Surguuliin gerliin aikabtar kyiten deerees suragçadani degel, malagai ba beeleiteigee suuza keçeelee kiize baisan. Gadana kolkoosuud eseediingee kyygedte limees tus surguuliiin suragçadiin kamtiin bairani tuiliin uitan ba kyiten deerees, suragçadani jike muu baidaltai baina. Basa surguuliin baani ebderkei peeçenteideere maşa kyiten tula suragçanar cag cagta baanida oroko arga ygei kire kelesendee barigdaza jabakiin tuilda kyrene.

Iime uitan, kyiten bairatai ba baanida orodog ygei baikadaa tus surguuliiin suragçadiin dunda eldeb kaldabarita ebeçen delgerkeni kolo bişe baikaas gadana bairiin muu deerees surguulli[...] ralcal jike kolşo tatagdaka[...] Somonii zeblel bol surg[...] suragçadiin baidaliin ene[...] kangalta ygei muu baikada[...] ralaa ogto tabidag ygei opor[...] ma gargaza suudag baina.

Jirbaanoviin surguuliin çanariin baidaliigi saizaruulk[...] zee aimagiin emki baiguul[...] daas abka çukala bolbo.

Jike proletaar[...]

Kiliin caana

Giitleriin ami korloko gebe gesen medeeni--faşiistanuudiin eelzeete provaka[...]

Terroor yrgelzelseer, Giitleriin zasag kemzeegyi erke çelee olobo. Niitiin bairanuudt[...] impiraatoriin patreeduud elgegdeze baina. Giitleriin ami korloko gebe gesen mede[...] faşiistanuudiin eelzeete provakaaca.

Germaaniiin aagenstvanuudiin medeenyyd

Berlin, 23 (T). Odoonii zasagiin kemzeegyi erke çelee tukai dikreediigi tol lon cegneze biçeke zuuraa „Fosiişe Ce tynge“ soniniii biçeeni: tus dikreed bolbol ali bykii germaaniiin zasagiin edelze jabuulza yzeegyi erke çeleegi olobo. Reikstaag ba man tyynçelen prezideentiin erke celee zasagiin medelde orono. „Fosiişe Ceetyng“ bol kuuli konstitutsiigi eeriini selgeke bol uulka erke zasagiin gazarta olgogdoson uçariigi tusagaar temdeglene.

„Teeli Ynioon“ geze aagenstviin medeeceliin josoor: „ulasta koro kiize baisanii kendeken sezegleltee“ Deede Sileezi nutagta 337 kyn kinaltada abtaba. Men „Voolifo“ aagenstviin medeeger Dortmynd kotodo komnniis namda kabaata geze sezeglegdesen olon niuuruudiigi kinaltada ababa. Eessen kotodo Reikstaagiin komuniis dipytaad Aadler gedeg kinaltada abtaba, Flootsiin rajoondo (Liitviin kile şadar) Liitviin kile alkan oroko geze jabasan kebertei keden komunistaanuud kinaltada abtaba. Ulas teriin poliico bolbol ştyyrmeçenei kamta Patsdaam koto şadar suuza bykii profeessor Einşteinii bairada jireze negzyyl kiibe. Konti aagenstviin medeeger: „professoor Einşteinii bairada buunii sklaad bii gesen abiaanuudiin yndeseer negzebe geze batalagdana. Negzyy jabuulagdakada jamarç buu oldobo ygei.

„Teel Ynioon“ geze aagenstviin medeeger Mekelenbyyrge, Şterliice kotonuudta komuniis nam, Reiksvaanner, temer froontiin emkinyyd kaagdan korigdobo.

Berlin kotiin respyyblikiin neremzete talmai bol Korooliiin neremzete talmai bolgon nereşyylegdebe, reikskancleriin neremzete talmai bol Adoolif Giitleriin neremzete talmai bolgon nereşyylegdebe. Berlinii mynicipaliteeiiin bairanuudta 1918 onii kubiskalaar kuriaagdasan germaaniijn impiraatoruud ba koroolinuudiin potreeduud dakin elgegdebe. [...]lenbyyrge, Şterliic kotonuud[...] sag bol bykii surguuliin ba[...] nii emkinyydte eesediingee[...] bairanuudaas germaaniiin e[...] geer prezideente Ebertiin p[...] diigi kuutataza kajaka geze[...] ralta egebe.

Ulas teriin udaridagçadiin[...] da Giitleriin ami korloko[...] baisan tukai tarasan telegra[...] yneçene ygei. Sociaal-demo[...] duudiin „Arbeiter Ceityng“[...] sonin bol „nacionaal - social[...] nuudiin muukai kara sanaaç[...] gesen garçagtaigaar biçekeni[...] leriin ami korloko tukai j[...] eninii beledkegdesen ba s[...] kogdoson tula Reikstaagiin[...] adali mergen gyicedkegdebe.[...] jaabaç tus teseb bolbol ki[...] byridkegdeze gyicedkegdebe.[...] jor nedeeli boloodlo 50 m[...] maarkaar (germaaniiin tek[...] Van-derLibbenyydiigi keles[...] baikani kyliseşegyi bişuu“.

Faşiistanuudiin şine provakaaca

Berlin, 22 (T). „Voolifo“ aagenstviin Miynkin kotoos damzuulan medeecekeni: baigça maartiin 20-nii eglegyyr arad zonii ceregii ba zasag zakirgaanii suumagai baisanii aaar reiskaancler (zasagiin tyryy) Giitleriigi alaka gesen sedelge zaisuulagdaba geze Miynken kotiin komisaar ba poliiciin naçaalnig Giimler geded bol sonin biçegyydiin telegraftaa medeecebe.

Şvicaariaas abtasan medeenii yndeseer kalkalkar bolboço Reiskancler ba odoonii zasagiin gazariin udaridagçadiigi alakiin beledkel kiize baisani teemendenii medeetei baina jum geze „Voolifo“ agenstva medeecene.

Tus aagenstviin caaşadaa medeecekeni: enyyn tukai (alalgiin beledkel tukai) jasala olon materiaaluud bii. Ene ami koroloko jabadalani Giitleriin Miynken kotiin bairiin kazuudaki Rikardy Vagneryiin paamatniigiin taabasa sedegdesen begeed, tende maarta 20-nii eglegyyr 3 çekiistener jireze tedenii negeni neemeceeer duugardag ba negede kojoroni oros bujuu ceeka baisan geke juma. Tedener bol Berlinii noomirtoi avtombiil deere jireze, paamitniigiin taaxa gariin 3 granaad ba tesregeed zyil tabisan baiba gene. Gerçelegçediin medeegeer tus ami korolokiigi sedegçed bol baiba. Reikskancler Giitleriin avt[...] Piiinc Regentenştraass geze g[...] mzaar garça jiremceerent[...] graanadiin teserelteer alka [...] baigaa geke juma. Enyyniig[...] rasan etegeediin medyylger[...] liiiconuudiin gyildeze jireked[...] gurban eregyyd ygei bolo[...] baigaad menee kyrter oldoo[...] Tabisan granaaduudani k[...] bolgoogdoo ugei.

.

Ene uçar bol komulis na[...] usadkan korikiin tula arad[...] sanaligi komunistaanarta ko[...] goor kanduulka gesen faşi[...] tuiliin olon provaaciin nege[...] baira.

Kitadiin jike kanadaki baildaan

Çan—Kai—Şii jikeken kyçe Şankaiguan teeşe jabuulba.

Tokioo, 23 (T) „Şembyn Rengo“ aagenstviin medeegeer: japoonii bol maarta 19-nii eder Sinfinkougiin baruun teeki Sinkociin nutagiin zerlegiin abça ijke ka niin emene ebertee orobo. Japoonii ataakiigi Sinkocio nutagaas gergee cokiko geze generaal Syn-Czeanii ceregyyd bol Lyanke gol teeşe uruudan cukarlba.

„Şimbyn Rengoiin“ batalkani: Şan—Kai—Şii bol Şankaiguaniigi bucaan abakiin uçaraa ceregiin jabuulgiia kiikiin zakiralta gargaad, Şankaiguanii frontiin tasag teeşe jikeeken kyçe jabuulba.

Kitadiin ceregyyd Zekee mozodo seergee orobo gene.

Mygden, 22 (T) Endekiin medeeger: kitad ceregyyd bolbol Sinfinkou ba men tyynçelen Şankaiguanii baruun taladaki nutaguudta okoopodoo sainaar bekizesen baiba. Japoonii ceregiin medee dotoroo temdeglegdekeni: Kitadiin jike kaniin bykii garça guudta şalgalta kiize baikani japoonuudta nen kyçer diildeşegyi keregyi baina, uçar iimees kitadiin ceregyyd bolbol jike kanaadaki biçiikanuud begeed olon tooto garcanuudaar Zekee moo teeşe subarin garça baina.

Japoonii Dareto[...] brigaada tologoi[...] roo aluulba

Mygden, 22 (T). Japoonii [...]deenyydiin josoor Sinfinkua[...] daisaldaan bolbol jikeken g[...] Tatigaar engergeze baina. Ja[...] Kattoriin brigaada bolbol kit[...] ceregyydtei 45 dakin bail[...] Japoonii Daretoriin brigaada[...] bol Sinfinkougiin koldki T[...] kon nutagta kitadtai baildaad[...] goigooroo aluulba. Maartiin 1[...] eder kitadiin ceregyd b[...] Sinfinkon şadar japoonii[...] gyydiigi ataakalaza orobo. K[...] daanii eceslel egee garaa ygei b[...]

Redaagtor S. Şira[...]

Тип. Издательства Б.-М. „Правда“ и „Унэн“ № 18.